

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **F. F., a. s.**, zastoupeného JUDr. Alešem Zemanem, advokátem se sídlem Svobodova 7, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, ve věci kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2004, sp. zn. 11 Ca 290/2003,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce JUDr. Aleše Zemana do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 2150 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku městského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu ze dne 10. 10. 2003, č. j. FŘ-8511/15/03. Citovaným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí o uložení pokuty za porušení povinností stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vydaném Finančním úřadem pro Prahu 1 ze dne 23. 10. 2002, č. j. 210735/02/0014513/5249.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož lze podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nezákonnost rozsudku městského soudu spatřuje stěžovatel v tom, že když ustanovení § 37 odst. 6 zákona

o účetnictví stanoví, že pokutu lze uložit nejpozději do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo, byla v daném případě tato lhůta zachována, jelikož zákon nestanoví, že toto uložení pokuty musí být v dané lhůtě také pravomocné.

Z uvedených důvodů navrhl stěžovatel zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s právním názorem, obsaženým v napadeném rozsudku městského soudu, neboť tento výklad považuje za správný a logický. Ohraničení lhůty k uložení pokuty pokládá žalobce za ochranu pro postihovaný subjekt a zároveň za pobídku pro správní orgány, aby svou činnost vyvíjely v rámci pevně stanovených lhůt. Navíc pokuta je uložena teprve tehdy, je-li způsobila k vymožení, tzn. až po nabytí právní moci rozhodnutí.

Žalobce navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

Z obsahu soudního a správního spisu především plyne, že shora citovaným rozhodnutím ze dne 23. 10. 2002 Finanční úřad pro Prahu 1 uložil žalobci pokutu za porušení povinností stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve výši 500 000 Kč. Pochybení se žalobce dopustil tím, že v rozporu s ustanovením § 7 odst. 2 cit. zákona v roce 1999 zaúčtoval na účet tržeb faktury za prodej internetových boxů, přestože nikdy žádné boxy nevlastnil a deklarovaný prodej neuskutečnil. Tím porušil správnost účetnictví, jelikož obsah účtovaných položek neodpovídal skutečnému stavu.

Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu (stěžovatel) výše označeným rozhodnutím zamítlo odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

V žalobě podané proti tomuto rozhodnutí stěžovatele je – mimo jiné – namítáno, že podle ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb. lze pokutu uložit nejpozději do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Rozhodným dnem je přitom den právní moci rozhodnutí, takže v projednávané věci k případnému porušení zákona došlo před touto prekluzivní lhůtou.

Městský soud v Praze napadeným rozsudkem citované rozhodnutí stěžovatele zrušil, jelikož konstatoval, že k uložení pokuty došlo po uplynutí objektivní tříleté lhůty, přičemž zákonným pojmem „uložení pokuty“ je nutno rozumět konečné rozhodnutí o uložení pokuty, tzn. rozhodnutí pravomocné. V daném případě však k porušení povinností mělo dojít ve čtvrtém čtvrtletí roku 1999 a předmětná tříletá lhůta tak skončila nejpozději dne 31. 12. 2002. V této lhůtě nicméně o uložení pokuty pravomocně rozhodnuto nebylo, neboť žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání a stěžovatel o něm rozhodl teprve 10. 10. 2003, tzn. opožděně. Proto městský soud shledal toto rozhodnutí stěžovatele nezákonným a zrušil je.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předně je nutno uvést, že stěžovatel sice výslovně uplatňuje kasační důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nicméně z jejího obsahu je patrné, že ve skutečnosti je tvrzeno naplnění důvodu zakotveného v odst. a) cit. ustanovení,

tzn. je namítána nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Protože již z výše provedené rekapitulace dosavadního průběhu řízení je zřejmé, že mezi účastníky řízení není vedena polemika ohledně skutkových okolností věci, nýbrž pouze co do jejího právního zhodnocení, upřel taktéž Nejvyšší správní soud pozornost tímto směrem. Klíčovým momentem je přitom zákonný termín „uložení pokuty“, obsažený v ustanovení § 37 odst. 2 (a později odst. 6) zákona č. 563/1991 Sb. (*poznámka soudu*: v tehdy platném znění, tzn. ve znění zákona č. 117/1994 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 492/2000 Sb. a také zákona č. 353/2001 Sb., který na této dikci nic podstatného nezměnil), podle něhož pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se orgán příslušný k jejímu uložení dozvěděl o porušení povinnosti; *„nejpozději však lze tuto pokutu uložit do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.“*

K otázce, zda za časový moment uložení pokuty je nutno chápat již vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebo až nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na konstantní správní judikaturu, podle níž *„uložením pokuty je teprve okamžik, kdy účastníku řízení vznikne právní povinnost rozhodnutí se podrobit a pokutu zaplatit; ta nastává materiální právní mocí rozhodnutí o uložení pokuty, protože teprve tímto okamžikem je dotčena právní sféra delikventa. Smyslem této zákonné úpravy je totiž stanovit prekluzivní lhůtu, po jejímž marném uplynutí nelze osobu, která se dopustila správního deliktu, postihovat“* (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, in: Sb. NSS č. 329/2004, týkající se zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 2. 1997, sp. zn. 7 A 167/94, vztahující se k interpretaci ustanovení § 88 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, obdobně rozsudek stejného soudu ze dne 30. 4. 1996, sp. zn. 6 A 103/94, k výkladu ustanovení § 19 odst. 6 a 8 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění zákona č. 150/1992 Sb., nebo rozsudek stejného soudu k ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech ze dne 10. 2. 1995, sp. zn. 7 A 147/94).

Nejvyšší správní soud proto dospívá k závěru, že v souladu s citovanou ustálenou správní judikaturou, od které neshledal racionální důvod se v projednávané věci jakkoliv odchýlit, je nutno ustanovení § 37 zákona č. 563/1991 Sb. vykládat tak, že pokutu lze pravomocně uložit do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo, nikoliv tedy že stačí, když je v uvedené prekluzivní lhůtě vydáno nepravomocné správní rozhodnutí. Z dikce i smyslu tohoto zákonného ustanovení je totiž dostatečně zřejmé, že pod „uložením pokuty“ je nutno chápat teprve skutečný, materiální zásah do právní sféry porušitele práva. Ten samozřejmě nastává až nabytím právní moci příslušného rozhodnutí, protože do té doby může být změněno či zrušeno v přezkumném řízení.

V souzené věci je proto rozhodné určit, v který časový okamžik došlo k porušení povinností, předvídaných zákonem č. 563/1991 Sb. Z obou správních rozhodnutí, vydaných v projednávaném případě, je bez jakýchkoliv pochyb zjevné, že k porušení povinností žalobcem mělo dojít již koncem roku 1999, takže městský soud zcela správně dospěl k závěru, že předmětná tříletá lhůta skončila nejpozději 31. 12. 2002. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 1 sice bylo vydáno dne 23. 10. 2002 a doručeno žalobci dne 30. 10. 2002, nicméně rozhodnutí stěžovatele bylo vydáno až dne 10. 10. 2003 a žalobci doručeno bylo dne 14. 10. 2003, tzn. po uplynutí zmíněné prekluzivní lhůty.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že tato není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce naopak měl v řízení před Nejvyšším správním soudem plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci takové náklady vznikly v podobě nákladů na právní zastoupení advokátem a činily celkem 2150 Kč. Byly tvořeny odměnou za dva úkony právní služby ve výši 2 x 1000 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a 2 x paušálem 75 Kč (§ 13 odst. 3 tarifu). Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žalobce má právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2150 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu